Pontot TETT-ek a szerződések végére

4-5. oldal

TETT HÍRLAP

BÁTASZÉK
BÁTAAPÁTI
CIKÓ
FEKED
MÓRÁGY
MŐCSÉNY
VÉMÉND

IV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 2013. február

Az iskola névadójára emlékeztek
2. OLDAL

Lovagiasan küzd a kultúráért
6. OLDAL

Nagy eredmény egy kistelepüléstől
7. OLDAL

Bontani kell a toronysisakot

BÁTASZÉKI TEMPLOM Legkorábban húsvétkor tarthatnak misét

Dohóczki Péter (balról), dr. Udvardy György, Bognár Jenő polgármester és Herendi János címzetes kanonok a bátaszéki sajtótájékoztatón

Már kiválasztották azt a tervezőt, aki a bátaszéki templom toronysisakjának lebontását irányítja. Az engedélyeztetés vélhetően jelentős időigényű (műemlékvédelmi tervtanács elé kerül), ezért érdemes a bontási munkákat minél hamarabb elvégezni.

Munkatársunktól

BÁTASZÉK Rosszabb a helyzet, mint azt először gondolták, ez derült ki a napokban tartott sajtótájékoztatón, amelynek a bátaszéki templom adta az apropóját. Dr. Udvardy György, a Pécsi Egyházmegye püspöke elmondta, január végére elkészült a 80 méteres torony rekonstrukciójának első üteme. Új fém födémet kellett készíteni, illetve a toronysisak faszerkezetét stabilizálták, ezzel elhárult a veszélyhelyzet. A téglából épített torony többi része stabil. Az új födémszerkezet – amely 25 millió forintba került – lehetővé teszi a további munkavégzést.

Ezt követően február elején az újonnan épített födémszintről a toronysisak legfelső részét (felső 30 méter) is alaposan átvizsgálták Rabb Péter statikus irányításával. A helyzet rossz, a szakértői vélemény szerint a több mint százéves faszerkezet elkorhadt, menthetetlen, így a toronysisak egészét le kell bontani, újat kell építeni, más megoldás nincs. Erről a tényről az illetékes hatóságokat tájékoztatták - mondta Dohóczki Péter, az egyházmegye gazdasági igazgatója. A szakértők és az egyházmegye közös döntése, hogy a veszélyes toronysisak lebontásáig nem lehet használni a templomot. Ugyanakkor a torony egészének a stabilitása megoldódott, ezért a veszélyzóna a templom kerítéséig tart, tehát a régi kordont lebontják.

A toronysisak lebontása várhatóan március végéig megoldódik, ezt követően ideiglenes fedéssel megakadályozható a torony beázása, és így reményeik szerint a húsvéti misét már a templomban lehet megtartani.

Kanizsai Dorottya előtt tisztelegtek

TÖRTÉNELEM Kulturális műsorral emlékeztek a névadóra a bátaszéki iskolások

BÁTASZÉK Az iskola névadójára emlékeztek a napokban a Kanizsai Dorottya Általános Iskola diákjai. Az ünnepséghez hagyományosan hozzátartozó irodalmi műsor középpontjában ezúttal a reneszánsz kor állt, amelyet nemcsak korhű szövegekkel, hanem zenével, tánccal, jelmezekkel is felidéztek az ifjak. A sportcsarnok színpada udvarházzá változott, ahol megelevenedett, miként éltek, dolgoztak, szórakoztak a reneszánsz emberek. Sőt, a kivetítőn a művészettörténet jelentős alkotásai is láthatóak voltak. Később Halasi Henrietta táncosai léptek színpadra, majd a mazsoretteknek tapsolhatott a közönség. A folytatásban Werner Péter, Sztojka Nikoletta és Meggyesi Fanni gitárjátéka és az Ifjúsági Fúvószenekar aratott sikert.

Az iskola művészeti képzésre járó tanulói léptek színpadra

Az iskola egyébként 1999-ben vette fel a mohácsi csatában elesett katonákat eltemettető történelmi személyiség nevét, azóta minden évben ünnepséget tartanak a tiszteletére Dorottya-nap környékén.

A farsangot is e napokra időzítették az általános iskolában. A jelmezes alsó tagozatosok a tornacsarnokban, a szintén maskarás felső tagozatosok az ebédlőben mulattak. A szülők és a helyi vállalkozók jóvoltából pedig tombolasorsolás is fokozta az izgalmakat. ■

Lovagiasan küzd a kultúráért

DECSI KISS JÁNOS Szíve melegével őrzi, félti a sárközi hagyományokat

A Magyar Kultúra Lovagja címmel tüntették ki Budapesten Decsi Kiss Jánost. Az önkifejezés sokféle megnyilvánulásán túl elismerésre méltó elkötelezettségét is kiemelték, amivel több évtizede segíti, ösztönzi a Tolna megyei fiatalokat. Hitvallásáról, sikereiről, kudarcairól mesélt.

Lejegyezte: Vizin Balázs

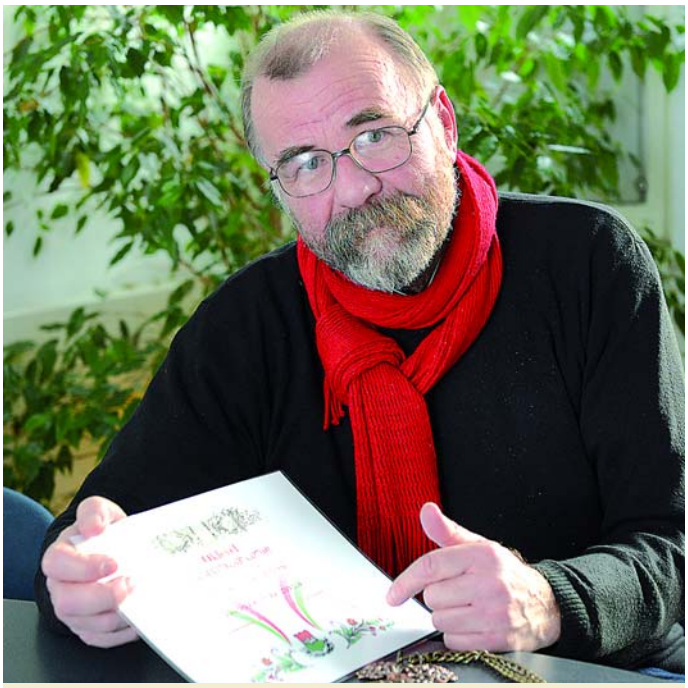

Névjegy

Decsi Kiss János 1949. május 18-án született Decsen. A helyi általános iskola elvégzése után Szekszárdra járt középiskolába, tanári diplomáját Pécsett szerezte. Már fiatalon bizonyította sokoldalúságát. Író, újságíró, képzőművész, szervező, előadóművész, a szálkai alkotótábor és a megyei Amatőr Képzőművészek Társaságának (AKT) alapítója.
Több kitüntetéssel jutalmazták már eddig is szerepvállalását: Fehér Rózsa-díj, Csányi László-emlékplakett, Tolna megyei művészetért elismerés, Babits-díj, Szálka díszpolgára.
Nős, felesége népi iparművész. Két gyermekük született: András és Dorka. Hobbijáról azt vallotta: maga az élet

Beleszülettem a kultúrába. Bár gyermekként még fogalmam sem volt erről, akkoriban egyszerűen csak úgy tartottam: a Sárközben élők igényesek a szépre. Tavaly volt ötven éve, hogy először jártam Mözsi-Szabó István képzőművész-körében. Nagy hatással voltak rám az ott látottak. Jóllehet, otthon is kint voltak a szőttesek és a hímzések, de az annyira természetes volt számomra, hogy fel sem tűnt. Csak akkor döbbentem rá, hogy milyen nagyszerű tevékenységet végzett a dédanyám is, Kardos Mihályné, amikor Pista bácsi megkülönböztetett tisztelettel beszélt ezekről az emberekről és alkotói tevékenységükről. Attól a perctől kezdve nem csak egy mindennapos elfoglaltságnak tekintettem, amikor a mama elvetette a kendermagot, majd learatta, áztatta, szárította, végül pedig szőttest készített belőle. Azt hiszem, ez a gondolatiság mutatta meg számomra azt az utat, amelyen fiatalon elindultam, társam a művészet iránti alázat és a tenni akarás volt. De a természet és a természetfölötti erő iránti tisztelet is támaszt nyújtott a kihívások leküzdéséhez. Az évek előrehaladtával már tudtam, hogy egy olyan kincs van a birtokomban, amelyet szívem melegével féltenem kell.

A praktikum találkozott az esztétikummal

Amikor Pécsett megkaptam a tanári diplomámat, már kikerült a kezemből jó néhány alkotás. Természetes anyagokat – kendervászon, -kötél – használtam fel az önkifejezésre. A tanszékvezető professzorom egyszer azt mondta, olyan érzés hatja át a textil-plasztikáim láttán, mint amikor Bartók Béla zenéit hallgatja. Vagyis a mögöttes tartalomnak, egy-egy motívum hasonlóságának köszönhetően a sárközi hímzésvilág is muzsikálhat az emberben. Könnyed, lágy dallamok ezek. Én magam sem szeretem a durvaságot, sem a beszédben, sem a magatartásban. Hamar rájöttem arra is, hogy az érdes kötelet sem szabad a végtelenségig feszíteni, csűrni-csavarni, mert akkor erőszakot követek el rajta, és az bizony meglátszik. Viszont, ha hagyom, hogy engedelmeskedjen, abból mindketten jól jöhetünk ki.

Kultúra, környezetvédelem, kommunikáció

A 2012-es év több szempontból is érdekes volt számomra. Éppen húsz esztendeje kezdtem el a szálkai „küldetésemet”. Tulajdonképpen nem indokolta semmi, hogy felhagyjak az újságírással, mert úgy gondoltam, hogy a hitemmel együtt megbecsültek. Mégis a váltás mellett döntöttem. Eddigi életem során többször előfordult, hogy a Bibliából kerestem megerősítést. A szálkai alkotótábor létrehozásakor is ezt tettem: amikor az Úr azt mondja Ábrahámnak, hogy hagyd el a szülőföldedet, anyád, apád házát, és menj arra a helyre, amit kijelöltem néked, ott megáldalak és áldás leszel. Úgy véltem, hogy Szálka ilyen hely lehet számomra. A dombok ölelésében megbúvik egy kis falu, ahol van erdő, víz, minden, ami a léleknek fontos. Szinte hívó szó nélkül jöttek a csoportok, erőltetés nélkül fedezte fel önmagát a tábor. Minden turnusnál volt egy pillanat – általában az esti, tábortűznél folytatott közös beszélgetéseknél –, amikor a „neveletlen” gyerekek is megszelídültek. Olyankor éreztem, hogy elértem azt, amit a szálkai „küldetésemmel” át szerettem volna adni nekik: a durvaság megszelídítését, az egymásra való figyelés fontosságát, és azt az üzenetet, hogy a velük szemben lévőben érezzék meg, hogy egy olyan teremtmény a földön, akire érdemes odafigyelni, tisztelni. Kultúra, környezetvédelem, kommunikáció – e három pillére épült a tábor. Az nem igaz, hogy a gyerekek nem szeretik a kötöttséget, a fegyelmet, pusztán arra kell figyelni, hogy engedjük őket „vágtatni” is, de a gyeplő a mi kezünkben legyen. Pedagógusként meggyőződésem, hogy jó hatással van a fiatalokra, ha mindezt a szabadban, csodás természeti adottságok között tanulják meg.

„Bontani is tudni kő”

Az, hogy az embert céljai megvalósítása közben érik kudarcok, törvényszerű. Valahányszor válaszút elé kerültem, Berekai Éva néni, sárközi gyöngyfűző, népművész szavai csengtek a fülemben, akinek munkásságáról írtam a szakdolgozatomat. A vele folytatott beszélgetések során történt egyszer, hogy véletlenül elszámolta magát: egy nem oda illő színű gyöngy került a füzér egyik sorába. Vélhetően rajta kívül senki nem vette volna észre, de visszafejtette a sort, majd felém fordult és annyit mondott: „bontani is tudni kő”. Persze vannak dolgok, amelyeket nehezen él meg az ember. Kudarcként tekintettem arra az időszakra, amikor nem volt munkám. Az anyagiak sohasem érdekeltek, de az igen, hogyan tartom el a családomat. Az egészségügyi problémáim jelentkezésekor pedig azért voltam csalódott, mert óhatatlanul is megfordult a fejemben, hogy nem fejezhetem be azt, amit elkezdtem. A kórteremben volt alkalmam arra, hogy megerősítsem a szellem iránti tiszteletem, hitem. Hogy végül felépültem, nem az én akaratom szerint történt, mert én beteg sem akartam lenni.

Pontot TETT-ek a s

SZEREPVÁLLALÁS Folytathatja idén a bátaapáti központ

Feladatokban bővelkedő év az idei is a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás számára a körülötte zajló események tükrében. A Bátaapátiban működő Nemzeti Radioaktívhulladék-tároló új fázisához ért, márciusban közvéleménykutatást tartanak a településeken, ősszel pedig újabb kamrák kialakításába kezd a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft.

Vizin Balázs

Dr. Kereki Ferenc ügyvezető igazgató nyújtotta át a támogatási szerződéseket Darabos Józsefnének

– Nagy nap a mai a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) életében, a támogatás birtokában az érintett hét település folytathatja fontos feladatát – emelte ki beszédében Darabos Józsefné, a község polgármestere, a társulás elnöke február 5-én, a bátaapáti közös önkormányzati hivatalban tartott ülésen.

A tanácskozás aktualitását a 2013. évre vonatkozó támogatási szerződés aláírása adta, amely az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) és a TETT között jött létre. Mint elhangzott, a költségvetési törvényben külön soron jelentkezik a társulásoknak nyújtott forrás, a TETT idén 447 millió 537 ezer forintból gazdálkodhat. Az OAH és a társulás között létrejött megállapodás birtokában a TETT is megkötheti az ülésen a hozzá tartozó hét településsel – Bátaapáti, Bátaszék, Cikó, Feked, Mórágy, Mőcsény, Véménd – az alszerződéseket, amelyek lakosságszám-arányosan tartalmazzák az éves támogatásokat.

Mielőtt az érintettek szentesítették volna kézjegyükkel a dokumentumokat, dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) ügyvezető-igazgatója összegezte a 2012-es évet, és vázolta a jövőre vonatkozó terveiket. Leszögezte, a társuláson keresztül az érintett hét település a törvény szerint elsősorban a radioaktív hulladékelhelyezéssel kapcsolatos lakossági tájékoztatásra, ellenőrzésre használhatja fel a kapott támogatást, hiszen ezt a kötelezettséget adja át nekik az RHK Kft. Természetesen az is fontos – folytatta az igazgató –, hogy ez a forrás a települések fejlesztéséhez is hozzájárul, amely az ott lakók életkörülményeit javítja.

Célszerű hosszabb kamrákat építeni

– A következő időszakban kialakítunk egy olyan plusz kamrát a Nemzeti Radioaktívhulladék-tárolóban (NRHT), amelynél kikísérletezhetjük a megfelelő tömedékelést. Erre azért van szükség, hogy amikorra ténylegesen abba a fázisába kerül – megtelik konténerekkel – a már kész 1-es és 2-es tárolókamra, gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezzük a minél hatékonyabb, összerűbb technológia alkalmazása érdekében – tette világossá dr. Kereki Ferenc.

Hozzáfűzte – és az ülésen kiosztott tervrajzon szemléltette is – egy feltáró vágatot is kialakítanak annak érdekében, hogy az NRHT nyugati oldalát

zerződések végére

ttal működő társulás tájékoztató, ellenőrző feladatát

feltérképezzék. Erre pedig azért kerül sor, mert amikor évekkel ezelőtt megtervezték a kialakítandó kamrák helyét, méretét, az az időközben szerzett információk birtokában már nem a legoptimálisabb megoldásnak tűnik.

– Számításaink szerint sokkal gazdaságosabb lesz az a fajta kamrakiképzés, amelyet Dél felől Északra hajtva végzünk, mert ezáltal hosszabbakat – a jelenlegi 96 helyett 110 négyzetméteres szelvényméretűeket – tudunk kialakítani, így fajlagosan több konténert tudunk elhelyezni egy kamrán belül. A feltáró vágat kialakításával, különböző fúrásokkal meggyőződhetünk minderről – fűzte hozzá dr. Kereki Ferenc.

Többmilliárdos megtakarítás érhető el

Ehhez kapcsolódva megjegyezte, terveik között egy új fajta hulladék-csomagolási technológia bevezetése is szerepel, amelynek jelentősége ugyancsak a gazdaságosabb működésben gyökerezik.

Eszerint nem beton-, hanem fémkonténerekbe kerülnek a hordók. A szükséges betonréteget természetesen kiépítik, azaz minden kamra tartalmát a megfelelő vastagságban „becsomagolják”, de kiiktatják azt a felesleges réteget, ami két betonkonténer egymás mellé helyezésével keletkezik.

A hatékonyabb térkihasználás másik eszköze, hogy az eddigiektől eltérően nem inaktív, hanem aktív cementpéppel töltik majd ki az üregeket. Így érik el, hogy a biztonságot garantáló réteggel elszeparált tárolótérben 19-ről közel 50 százalékra emelkedjen a hulladék aránya. Vagyis jóval kisebb helyen tudják elhelyezni ugyanazt a hulladék mennyiséget, amely hozzávetőlegesen 19 milliárd forintos megtakarítást eredményez.

Dr. Kereki Ferenc kiemelte: természetesen ezeket a megoldásokat is „végigfuttatták azon a szakértői soron”, amelyen az eredeti terveket, hogy igazolják a biztonság meglétét, és ugyanazt az engedélyezési procedúrát is végigviszik.

A már elkészült 1-es kamrába még a régi elv szerint helyezik el a konténereket, a 2-esben valamelyest változtatnának ezen, viszont a közeljövőben kialakítandó 3-as és 4-esben az új technológiát alkalmaznák. A kísérleti és a feltáró vágat munkálatai várhatóan idén szeptemberben, a 3-as és a 4-es kialakítása pedig novemberben indul.

Közvélemény-kutatást tartanak márciusban

– A folyamatos tájékoztatás – amelyben hangsúlyos szerepet tölt be a havonta megjelenő nyomatott kiadványunk, a TETT Hírlap és a negyedévente jelentkező televíziós TETT Magazinunk – az idei év legfontosabb feladata – vette át a szót Darabos Józsefné. A társulás elnöke kifejtette, emellett továbbra is azon lesznek, hogy minél több olyan programot valósítsanak meg, vagy támogassanak, amelyek hozzájárulnak, hogy a térségben élők naprakész információt kapjanak a Bátaapátiban zajló munkálatokról. Ezek közé sorolta a júniusi TETT-re Kész napot, amelyet 2013-ban Feked és Véménd rendez közösen. Megemlítette a márciusi közvélemény-kutatást is, az érintett hét településen járják majd a házakat az ezzel megbízott kérdezőbiztosok. A lakosoknak eljuttatnak az önkormányzatok egy tájékoztató anyagot, amelyből pontosan kiderül a közvélemény-kutatás menete.

Bagdy László is felszólalt a tanácskozáson. A társulás kommunikációs referense, a Lakossági Ellenőrző Csoport (LECS) szakmai vezetője azt szorgalmazta, hogy a közvélemény-kutatás előtt a polgármesterek szervezzenek a településükön egy olyan fórumot, amelyen információkkal láthatják el az embereket. Arra is kitért, hogy a LECS tagjainak a közelmúltban szerveztek egy továbbképzést, hogy megismertessék velük az NRHT-ban zajló folyamatok új technológiáit, és idén tavasszal is tartanak egy hasonló tréninget, emellett ellenőrzést is terveznek a konténerek leszállításakor.

Európában is elismert a hazai technológia

A közelmúltban zajlott Brüsszelben a radioaktív hulladékokat kezelő társaságok találkozója, amelyre az Európai Bizottság minden érintett országtól beszámolót kért működéséről – osztotta meg az ülésen megjelentekkel dr. Kereki Ferenc. A konferencián Ute Blohm Hieber, EP politikus felszólalásában példaként említette Magyarország elkötelezettségét, a nukleáris technológia terén végzett előrelépéseit, amelyet személyes tapasztalataira alapozott: hiszen – mint megírtuk – ő is részt vett az NRHT felszín alatti létesítményének átadásán, tavaly december 5-én.

Márciusban kezdődhet a konténerek leszállítása a föld alatti tárolóba

– A 2012-ben végzett mérési eredmények alapján kijelenthető, hogy az NRHT semmilyen hatással nem volt a környezetére, de igaz ez az elmúlt öt évre is, amióta működik a létesítmény – hangsúlyozta László Zoltán.

A telephelyvezető az idei évre beütemezett feladataikról kifejtette: márciusban kezdődhetnek a technológiai műveletek, a konténerekben elhelyezett hordók leszállítása a végleges helyükre, a földalatti tárolótérbe. Az év során – áprilisi kezdéssel – 60 szállítmány, összesen 960 darab kis- és közepes radioaktivitású anyagot tartalmazó hordó érkezhet a paksi atomerőműből. Azt is elmondta, hogy 2013-ban minimum 140 darab konténert – amelyekbe minden esetben 9 hordó kerül – töltenek meg és szállítanak le, ezáltal év végére 1260 hordó kerülhet a tavaly decemberben átadott földalatti tárolókamrába. Ebből 960 darab az erőműből érkező új hordó, 300 pedig a bátaapáti technológiai épületből kerül le, ahol az engedélyeknek megfelelően átmenetileg háromezret tárolhatnak – fűzte hozzá László Zoltán.

László Zoltán telephelyvezető

TETT-es Tájékoztató Bátaapáti Község lakossága számára

„A Földet nem szüleinktől örököltük, hanem gyermekeinktől kaptuk kölcsön."

Bátaapáti Község lakosságának, kiemelkedően fontos tudnia, hogy a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) megalakulása óta figyelemmel kíséri a Bátaapátiban lévő atomerőművi kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezésre szolgáló lerakó, a Nemzeti Radioaktívhulladék-tároló (NRHT) létesítésének folyamatát, és jelentős részt vállal a lakosság tájékoztatásában. A TETT ellátja a tároló kialakításával, üzemeltetésével és a bővítésével kapcsolatos lakossági tájékoztatás feladatait.
2008. október 6-án átadásra kerültek az NRHT felszíni létesítményei, 2012. december 5-én a Nemzeti Radioaktívhulladék-tároló és ezzel új fejezet nyílt a TETT-es települések életében is. Az üzemeltetés időszakában új feladatok ellátására készül fel a társulás.

Története

Hosszú út vezetett az NRHT telephelyének kiválasztásáig. A vonatkozó tevékenységek a '90-es évek elejére nyúlnak vissza, beleértve a környezetben élő lakosság véleményének figyelembe vételét is, ami nélkül a létesítmény megvalósítását megkezdeni sem lehetett volna. A telephely kiválasztása alapos földtani kutatási tevékenységre és hatósági állásfoglalásra támaszkodott.
A helyszíni földalatti kutatási munkák a lejtaknák mélyítésével kezdődtek meg 2005 elején. Ugyanebben az évben a helyi lakosság Bátaapáti Község képviselő-testületének kezdeményezésére véleménynyilvánító népszavazást tartott. Magas (75%-os) részvétel mellett a szavazók több mint 90%-a egyetértett azzal, hogy Bátaapátiban kis és közepes aktivitású hulladéktároló épüljön. Ezt követően, de még 2005-ben a magyar országgyűlés elvi hozzájárulást adott a földtanilag már korábban alkalmasnak minősített területen kis és közepes aktivitású hulladéktároló létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez.
A legnagyobb hazai környezetvédelmi beruházás előrehaladásával párhuzamosan a létesítmény szempontjából meghatározó jelentőségű engedélyezési eljárások is sikeresen lezajlottak.
A felszíni telephelyi létesítmények hivatalos átadása 2008. október 6-án, az első hulladékszállítás a technológiai épületbe pedig 2008. december 2-án valósult meg. Az üzem 2008. dcembere óta folyamatosan fogad a Paksi Atomerőmű ZRt.-től radioaktív hulladékot. 2011. október 6-án a került elhelyezésre technológiai épületben a 3000. hordó atomerőműi eredetű kis- és közepes aktivitású tömörített szilárd hulladék. A felszín alatti létesítmények tekintetében a 2011-es év a tárolókamrák kialakítására koncentrált, mivel már korábban elkészültek a lejtősaknák.
A tároló elkészülte után, 2012. december 5-én végleges helyére került az első hulladékcsomag.

Milyen hulladék elhelyezését kell megoldani?

Az NRHT felszíni létesítményeiben az atomerőművi eredetű kis és közepes aktivitású, szilárd halmazállapotú radioaktív hulladékok átvételével a felszín alatti tárolás előkészítése kezdődik.
A kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok egyik nagy csoportját az üzemi területen képződő elhasznált védőeszközök, szerszámok, alkatrészek és légszűrők képezik, melyek többé-kevésbé radioaktív anyaggal szennyeződhettek. A szilárd hulladékokat 200 literes fémhordókba helyezik. A hulladékok másik nagy csoportja a technológiai folyamatok során keletkezik. A radioaktív anyaggal szennyezett vizeket tisztítják, melynek során bepárlási maradék és elhasznált ioncserélő gyanta keletkezik. Ezeket végleges elhelyezésük előtt szilárd állapotúvá kell átalakítani.

Társadalmi ellenőrzés, a lakossági tájékoztatás

A Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) megalakulása óta figyelemmel kíséri a tároló létesítésének a folyamatát, és jelentős részt vállal a lakosság tájékoztatásában.
Az RHK Kft. és a TETT megállapodása alapján a tároló környéki települések képviselőiből megalakult az a 18 tagú Lakossági Ellenőrző Csoport, amely a TETT kommunikációs referensének a vezetésével biztosítja a társadalmi kontrollt. Ez a hulladék átvétel- és a környezet ellenőrzésére terjed ki. A társadalmi ellenőrök megkapták a szükséges szakmai képzést és a megfelelő műszereket feladataik ellátására. Ellenőrzéseikről rendszeresen tájékoztatják a települések lakóit.
A TETT legalapvetőbb rendeltetéseként ellátja a tároló kialakításával, üzemeltetésével és a bővítésével kapcsolatos lakossági tájékoztatás feladatait.
Ennek a legfontosabb eszközei a rendszeresen megjelenő TETT Hírlap és TETT Híradó, a Tolnai Népújságban megjelenő Almanach oldal amelyekből nem csak a tároló létesítésének és az üzemeltetés mindenkori állapotáról, hanem a TETT-es települések életéről is tájékoztatást kap a lakosság.
A közvetlen tájékoztatást szolgálja az évente megrendezendő TETT-re Kész Nap, a rendszeres lakossági látogatások az NRHT telephelyén, és a közmeghallgatásokon, falugyűléseken, civil szervezetek rendezvényein történő beszámolók.
A rendszeres tájékoztatás révén a lakosság megbízható és hiteles információkat szerezhet a tárolóval, és annak biztonságos működtetésével kapcsolatosan.

Az együttműködés eredményei

A tároló létesítése és üzemeltetése a TETT-es települések számára csak előnyökkel jár. A lakosság tájékoztatása mellett a TETT kiemelkedően fontos feladatának tartja, a tárulás településeinek, a lakosság életszínvonalát emelő, az állampolgárok komfortérzetét növelő fejlesztéseket.
Bátaapáti községben is az intézmények működtetésétől kezdve - hivatal, iskola, óvoda, művelődési ház, közösségi ház, tájház, teleház, Apponyi Kúria, orvosi rendelő, civil szervezetek és a lakosság támogatása - szinte valamennyi fontos beruházás - utak, járdák felújítása, középületek korszerűsítése és felújítása,, szociális bolt kialakítása, partfal építése,vízrendezés - a TETT támogatása révén sikerült megvalósítani. Emellett a helyi és környékbeli lakosság, továbbá a vállalkozások számára is munkalehetőséget, megrendeléseket biztosít a tároló, valamint a hozzá kapcsolódó fejlesztések.
A tároló biztonságos működtetése mellett hosszú távon biztosított a TETT-es települések fejlődési lehetősége, és a lakosság számára a minél élhetőbb lakókörnyezet.
A tároló üzemetetése és a hulladékok elhelyezése - a fenti eredmények mellett - úgy valósul meg, hogy a lakosságot kimutatható hátrány, környezetterhelés nem éri. Az egész ország számára különlegesen fontos környezetvédelmi beruházás, az atomerőművi eredetű kis - és közepes aktivitású hulladék Bátaapátiban történő elhelyezése, amely az elkövetkező generációk számára is megnyugtatóan valósul meg:
"A Földet nem szüleinktől örököltük, hanem gyermekeinktől kaptuk kölcsön."

Darabos Józsefné sk.
TETT elnöke

Tornóczky Gábor sk.
alpolgármester

SAJTÓKÖZLEMÉNY

ÚJ SZÉCHENYI TERV

MÓRÁGY BELTERÜLETI VÍZRENDEZÉS III. ÜTEM DDOP-5.1.5/B-11-2011-0028

2013 / 02 / 20

Befejeződött a belterületi vízrendezés III. üteme Mórágyon. A projekthez a település 63.629.657 Ft. európai uniós támogatást nyert a Dél-Dunántúli Operatív Programban. A beruházás során megvalósult a Petőfi és Kossuth utcai árkok egyes szakaszainak burkolása, rendezése, a műtárgyak felújítása, építése, mely által védetté váltak az önkormányzati és magántulajdonban lévő értékek, valamint a természeti környezet is megóvásra került. A hosszú távú üzemeltetés során nagyobb esőzések idején is megoldottá vált a vízelvezetés.

Mórágy egyetlen környezeti problémája a nagyobb esővizek lezúdulása, a település emiatt egy kormányrendelet alapján is erősen veszélyeztetettnek minősül. A felső szakaszokra jellemző rendezetlen vízelvezetés a település számára jelentős gazdasági, környezeti, kulturális károkat okozott. A Geresdi-dombság völgyében fekvő települést több alkalommal érte hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadék. A 2005. augusztus 22-én hirtelen lezúduló csapadék miatt az utakban és a vízelvezető rendszerben is károk keletkeztek. A helyreállítás költsége közel 24,5 millió forint volt.

Mórágy Község Önkormányzata eddig elsősorban a vízfolyások befogadóját rendezte, majd onnan elindulva most a befogadókba vezetett árkok rendezése valósult meg.

A projekt eredményeként 736 m vízelvezető árok került rendezésre, így mintegy 36 ha terület mentesült a csapadékvíz károktól. A projekt keretében az ár- és csapadékvíz károktól megvédett lakosság száma 264 fő (Petőfi utca, Kossuth utca, Alkotmány utca, Szabadság utca). A beruházás keretében megvédett közterületek, közutak, önkormányzati- és magáningatlanok értéke összesen 787.731.975 Ft.

A rendezés során fontos szempont volt, hogy a vízfolyások környezeti állapotába csak a legszükségesebb helyen avatkozzanak be, és ezek a beavatkozások minél közelebb álljanak a természethez. A Kossuth utcai árokban 40 fm hosszúságban rőzsefonásos mederbiztosítás került kialakításra és ahol lehetséges volt, a burkolás helyett kőszórás került elhelyezésre. A Petőfi utcai árokban a növényzóna helyreállítása füvesítéssel valósult meg.

fejlesztést követően nagyobb esőzések idején is biztonságban érezheti magát Mórágy lakossága. A vízmeder rendezésével az ingatlanok, épületek, építmények, a lakossági és közösségi értékek védetté váltak. Élhetőbb, tisztább települési környezet alakult ki. A védett természeti és épített környezet által a kulturális értékek károsodása is megállíthatóvá vált.

Glöckner Henrik
polgármester

Mórágy Község
Önkormányzata
7165 Mórágy, Alkotmány u. 3.
Telefon: +36 (74) 493-043
Honlap: www.moragy.hu
www.ujszechenyiterv.gov.hu

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Nagy eredmény egy kistelepüléstől

KARITATÍV AKCIÓ Pirosba öltözve mutatták ki szeretetüket a mórágyiak

A mórágyi emberek ismét bebizonyították, hogy egy nemes cél érdekében a község aprajanagyja összefogásra ösztönözhető. Február 15-én a Szemem Fénye Alapítvány karitatív felhívásának üzenetével azonosulva, gyűjtést rendeztek a pécsi Dóri Ház javára. Az Öltözz pirosba! akcióhoz a település óvodásai, iskolásai és az Együtt Egymásért Mórágyért Egyesület tagjai is csatlakoztak. A szülők aznap piros színű ruhákba öltöztették csemetéjüket, a fiatalok rajzokat készítettek, a felnőttek pedig lehetőségeikhez mérten anyagi támogatást nyújtottak a Baranya megyében működő, az ország első gyermekhospice-házának. Összesen 37 ezer forint gyűlt össze, amely Nagy Jánosné szerint szép eredmény egy akkora településen, mint az övék. Az Együtt Egymásért Mórágyért Egyesület elnöke arra is kitért, hogy civil szervezetük a tavalyi akcióban is részt vett. Sőt, a 2012 nyár elején tartott báljuk bevételének egy részét ugyancsak a Dóri Háznak ajánlották fel, és a pénz mellett játékokat, könyveket és tartós élelmiszereket is vittek Pécsre.

Fiatalok és idősebbek egyaránt csatlakoztak a karitatív akcióhoz.

Nagy Jánosné leszögezte, lehetőségeikhez mérten a jövőben is támogatják az intézményt. ■ Vizin B.

Jó hangulatú hagyományőrzés

DISZNÓVÁGÁS A sertésen kívül mindenki remekül érezte magát

Fotó

Kiváló hangulat, finom ételek, találkozás a rég nem látott barátokkal – idén is nagy sikert aratott a résztvevők körében a fekedi disznóvágás, amelynek megszervezése több célt is szolgál.

Vizin Balázs

– A résztvevők véleménye alapján jól sikerült a program, bár az érintett sertés bizonyára más állásponton volt – nyilatkozta humorosan Tillmann Péter. Feked polgármestere a napokban zajlott disznóvágásra utalt, amely a baranyai település hagyományos eseményének számít és idén is nagy népszerűségnek örvendett. A kezdeményezés célját tekintve kifejtette: egyrészt azért tartják fontosnak, hogy életre hívják ezt a rendezvényt, mert nagyon sok fiatal elképzelni sem tudja ma már, hogy miként zajlott egy ilyen disznóvágás régén. Másrészt a falu legnagyobb szabadidős-kulturális programjára: a Stifolder Fesztiválra is ekkor készítik el a szalámikat a fekedi Baráti Kör tagjai. De azt is kiemelte, hogy ez a téli összejövetel jó alkalmat termet a találkozásra a településről elszármazottakkal.

Közel 80 vendég csatlakozott az idei disznóvágáshoz, kora reggeltől azon szorgoskodtak, hogy finomabbnál-finomabb ételek készüljenek a nap végére. Tillmann Péter azt is megemlítette, hogy minden évben – így idén áprilisban is – tartanak egy faluszépítő napot, az önkéntes munkában résztvevőket a disznóvágáskor készült ételekkel kínálják meg.

Kedvező elbírálásban részesítette a német Belügyminisztérium a fekedi német nemzetiségi önkormányzat pályázatát, ennek köszönhetően egy defibrillátor készülékkel gazdagodott a település. Tillmann Pétertől megtudtuk, a napokban az Országos Mentőszolgálat bevonásával egy elsősegélynyújtó-oktatást tartottak, amelyen közel 30 ember vett részt, de a nagy érdeklődésre való tekintettel hamarosan megismétlik a továbbképzést.

Az újraélesztő-készülék a polgármesteri hivatalnál lesz elhelyezve: egy fali fülkét alakítanak ki, hogy a nap 24 órájában bárki számára hozzáférhető legyen.

Közmeghallgatást tartott a fekdi önkormányzat a márciusi közvélemény-kutatással kapcsolatban. Bagdy László, a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) kommunikációs referense ismertette a megjelentekkel a részleteket, és szolgált hasznos információkkal a kérdezés menetéről, annak témaköreiről. Tillmann Péter polgármester pedig a 2012-es évet tette mérlegre Feked szemszögéből és vázolta a 2013-ra vonatkozó terveiket is.

Impresszum

Kiadja: a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás. *Felelős kiadó:* Darabos Józsefné, a TETT elnöke. *Szerkesztő:* Vizin Balázs. *Nyomdai előkészítés:* Tolnai Népújság. *Nyomtatás:* Böcz Nyomda, Szekszárd. *Felelős vezető:* Böcz Sándor. *Megjelenik havonta* Bátaszék, Bátaapáti, Cikó, Feked, Mórágy, Mőcsény, Véménd településeken.